

Helpianske zvesti

ROČNÍK X.

ČÍSLO 2 - JÚL 2021

NOVÝ HLAVNÝ KONTROLÓR OBCE

V mene starostu obce Heľpa si dovoľím verejne poďakovať pani Ing. Kvetoslave Berákovéj za jej prácu v úlohe hlavnej kontrolórky, ktorú zodpovedne a precízne vykonávala 12 rokov. Aj jej pričinením naša obec v tomto období napredovala. Zároveň jej prajem veľa úspechov v profesionálnom a osobnom živote.

Na 33. zasadnutí obecného zastupiteľstva bol do funkcie hlavného kontrolóra zvolený

PhDr. Peter Veselý, PhD., MBA, ktorý sa svojej funkcie ujal 1.7.2021. Týmto mu chcem pográtulovať k zvoleniu a prajem mu veľa síl a vytrvalosti vo vykonávaní svojej funkcie.

S úctou, starosta obce Peter Hyriak

Viete, že...?

... v lete tohto roka nás čaká už 55. ročník Horehronských dní spevu a tanca? Písala sa prvá júnová nedeľa roku 1966, hodiny odbíjali

popoludnie a pódium prírodného amfiteátra v Heľpe privítalo prvých účinkujúcich, ktorí sa vtedy verejnosti predviedli v takmer štvorhodinovom folklórnom pásme spevov a tancov. Viac ako štyritisíc divákov v prírodnom amfiteátri spolu s folklórnymi telesami z Banskobystrického kraja tak v tento deň položili základy ľudového festivalu, ktorý počas svojej viac ako pol storočnej existencie preslávil Heľpu nielen po celom Slovensku, ale vyslali jasný signál do celého sveta o tom, že srdce folklóru bije práve u nás na Horehroní.

FL

POSLANCI ZACHRÁNILI OBCI VIAC AKO 15 000 EUR

Týmto by som chcel verejne poďakovať nielen kolegom, ale i neznámemu pisateľovi, ktorý nás listom upozornil na niektoré postupy pri realizácii ČS3-prečerpávací stanica od Pohorelej. Na základe podozrení poslanci prijali uznesenie č. 665/2021:

Obecné zastupiteľstvo v Heľpe **schvaľuje zastavenie** vyplácania projektu ČS3, do predloženia zmenového konania k ČS3, na ktorú sme boli upozornení a stavebný dozor to potvrdil. Ďalej žiadame predloženie protokolu z funkčných skúšok na ČS3.

Hlasovanie: za: 6/Mgr. Bošela, Mgr. art Bošelová, Ing. Košťál, Jozef Kukuľa, Mešťan, Málík/ proti: 0 zdržal sa: 2 /Lilko, Mgr. Oravkinová/

Uznesenie nie je podpísané starostom obce.

Okrem toho sme žiadali starostu o zvolanie stretnutia a vyvrátenie podozrení. Starosta nielenže nezavolať takéto stretnutie, ale uznesenie nepodpísal ako zjavne nevýhodné pre obec - **neekonomické**. Pozastavený výkon uznesenia bol poslancami

prelomový prijatím uznesenia č. 696/2021

Obecné zastupiteľstvo v Heľpe **potvrdzuje Uznesenie** č. 665/2021 a urgentne žiada predloženie zmenového konania k projektu ČS 3 Dobudovanie kanalizácie v obci Heľpa I. etapa a všetkých protokolov k danej stavbe Obecnému zastupiteľstvu.

Hlasovanie: za: 7 /Mgr. Bošela, Ján Kukuľa, Ing. Košťál, Jozef Kukuľa, Lilko, Málík, Mešťan / proti: 0 zdržal sa: 1 /Mgr. Oravkinová/

Dnes aj vďaka človeku, ktorý napísal, že z obavy pred pomstou sa nepodpíše, máme na stole výsledok **neekonomického uznesenia** v podobe **15 314 €**, ktoré na základe dodatku putujú do obecného rozpočtu. Záhadou však zostáva, prečo sa musia zmeny technického riešenia stavby pretaviť do úspory až po takomto procese, ako aj otázka, prečo sa čelný predstaviteľ obce nepostavil na stranu obce, občana, ale opäť za súkromnú spoločnosť, zhotoviteľa?

Záver nech si urobí čitateľ sám.

55

HOREHRONSKÉ
DNI SPEVU
A TANCA

HEĽPA

13. – 15. 8.

Z verejných zdrojov podpory

u. na podporu

obce

www.sosbb.sk
sosbb@sosbb.sk
FB IIG: #OsvetoBB
0940 982 677

ZUŠ HEL'PA

V poslednom štvrtroku školského roka 2020/2021 sa po postupnom uvoľňovaní opatrení do ZUŠ spolu so žiakmi vrátili tóny piesní a krásne maľované obrázky. Výsledky

usilovnej práce učiteľov a žiakov sa odzrkadlili v množstve hodnotených ocenení. Výtvarníci sa celkovo zapojili do 12 súťaží celoslovenského aj medzinárodného charakteru,

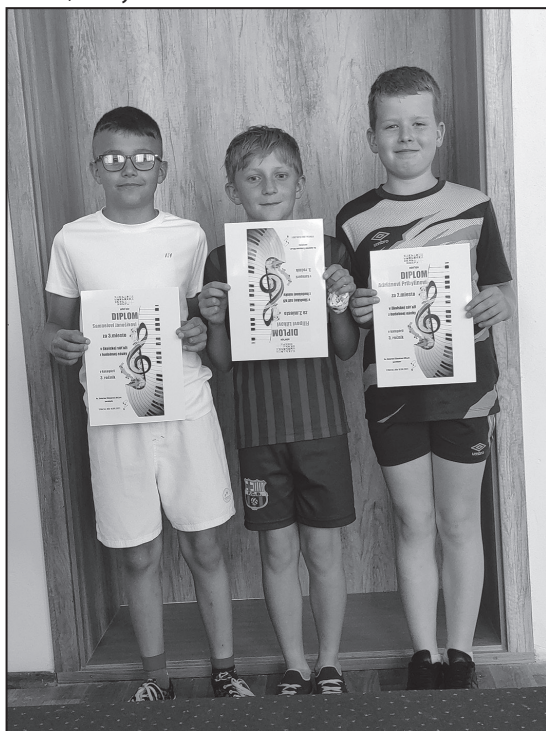

na ktorých boli ocenení 11 prvými miestami, 5 druhými miestami, 5 tretími miestami a 12 čestnými uznaniami. Ani hudobníci a speváci nezaháľali a z piatich súťaží, ktorých

níci ich mohli vidieť v priebehu celého júna. Touto farebnou bodkou sme ukončili ďalší, trochu neobyčajný školský rok.

LR

sa zúčastnili získali 3 zlaté, 4 strieborné a 2 bronzové medaily. Všetkým srdečne blahozeláme! V máji prebehlo vyradenie tohtoročných 20 absolventov hudobného aj výtvarného odboru absolventským on line koncertom a prezentáciou výtvarných prác. V júni sa na štúdium prihlásili noví žiaci. So školským rokom 2020/2021 sme sa rozlúčili výstavou výtvarných prác všetkých žiakov výtvarného odboru, ktoré výtvarní pedagógovia nainštalovali v synagóge v Brezne a návšte-

Zo života školy Návrat do lavíc, ale aj lúčenie

Naši starší žiaci sa po náročných mesiacoch vrátili do školských lavíc, v ktorých sa za prísnych hygienických a bezpečnostných opatrení opäť pustili do vzdelávania. Nebolo to však obyčajné vyučovanie, pretože naši žiaci boli na základe rozhodnutia Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR v prvých týždňoch účastní na adaptačnom vzdelávaní podľa strategického plánu pod názvom „*Sme späť v škole!*“. Adaptácia v našej škole dbala na zvýšenú mieru socializácie, dôraz sa kládol na obnovenie kamarátskych vzťahov, empatiu, toleranciu, podporovala sa pozitívna klíma v triedach. Žiaci boli vedení ku vzájomnej komunikácii, k činnosti v Žiackej školskej rade, súčasťou vyučovania bola aj prevencia nežiadúcich javov, informačný maratón, ale aj relaxačné aktivity podporujúce duševné zdravie všetkých žiakov. V našej škole sme počas tohto obdobia do vzdelávania implementovali hneď niekoľko zaujímavých oblastí, s ktorými sa žiaci počas adaptačného obdobia stretli – triedne aktivity, pravidelný pohyb v prírode, relax v oddychovej zóne školy, zvýšený doraz sa počas týchto dní kládol na neformálne vzdelávanie a hravé formy učenia. Tradičné predmety nahradili hodiny ako napríklad *Zaujímavá chémia*, *Hodina otázok s...*, *Tajomstvá fyziky*, *Kurzy prvej pomoci*, *Konverzácie v cudzom jazyku* a mnohé iné. V neposlednom rade bol v našej škole vytvorený aj *Školský podporný tím*, ktorého úlohou bolo nielen koordinovať aktivity v rámci adaptácie žiakov, ale predovšetkým pomáhať a podporovať všetkých žiakov v úspešnom procese opätovného začlenenia sa do výchovno-vzdelávacieho procesu. Počas tohto obdobia sme aktívne pracovali aj v projektovej činnosti a súťažiach. Žiaci sa zapojili do výzvy *Stredoslovenského múzea v Banskej Bystrici* a pracovali na projektoch na tému *Zachráň svoj vymierajúci živočíšny druh*. Poďarilo sa nám taktiež nájsť aj EnglishStar školy,

ktorá sa zúčastnila medzinárodnej žiackej súťaže *EnglishStar* realizovanej vo viac ako päťdesiatich krajinách sveta. Spoločne sme si aktivitami a workshopmi pripomenuli *Deň Zeme*, *Svetový deň Slnka*, *Svetový deň masmédií*, ale aj *Svetový deň najlepších priateľov*. Aj naďalej pracujeme na mnohých projektoch, do ktorých sa naša škola zapája. Pre všetkých žiakov v auguste chystáme aj druhý ročník letnej školy, v ktorej opäť prepojíme vzdelávanie so zábavou. Po absolvovaní adaptačného týždňa sa žiaci vrátili ku klasickým formám výuky, aby pracovali na nadobudnutí nových informácií a utvrdení poznatkov, pretože koniec školského roka sa nezdáratelne blíži. S ním prichádza aj čas vysvedčení, ktorý nastaví

zrkadlo snahe všetkých našich detí. Tento školský rok bol pre všetkých našich žiakov náročný, no veríme, že ich snaha a chuť učiť sa a posúvať v živote vpred ich neopustí, a s rovnakým elánom zasadnú do školských lavíc aj po letných prázdninách. Niektorí z nich však už bránou Základnej školy v Helpe neprekročia, nakoľko sa ich púť na našej škole pomaly chýli k svojmu záveru. Pre 30 žiakov, ktorých vychovávala Základná škola v Helpe, budú nasledujúce mesiace plné zmien. Prajeme im, aby ich všetky životné smery, ktoré si vybrali, priviedli k tomu, po čom najviac túžia – aby boli úspešní, uvedomelí, odhodlaní a hrdí na to, že raz boli žiakmi našej základnej školy.

Za kolektív ZŠ Hel'pa Fero Latinák

Ako to vlastne je s Horehronskými dňami spevu a tanca?

Posledné dni opäť potvrdzujú, že nie je dôležitá pravda, ale „zaručený“ zdroj. Aj dnes som bol oslovený viacerými občanmi (nielen ja, ale všetci poslanci), ako je to vlastne s Horehronskými dňami. Je tu pár ľudí, ktorí rozširujú overené správy, že poslanci sú PROTI Horehronským dňom spevu a tanca. Nie je to pravda a koho to aspoň trochu zaujíma, len zopár vysvetlení a faktov:

1) Dňa 28.5.2021 bolo poslancami schválené uznesenie č. 733/2021

OZ v Helpe schvaľuje:

organizovanie aktivít, kultúrnych podujatí v prírodnom amfiteátri – pod podmienkou platných „OPa-OS“elektrických zariadení a zabezpečenia schopnej a bezpečnej prevádzky elektrických zariadení na amfiteátri.

/OP-odborná prehliadka, OS – odborná skúška/

Čiže poslanci sa jasne vyjadrili za všetky aktivity vrátane HDSaT

2) Amfiteáter je zhromaždisko osôb a obec ako prevádzkovateľ musí zabezpečiť bezpečnú prevádzku o.i. aj zabezpečením revízií elektrických zariadení, ktoré boli naposledy platné v roku 2016!

3) Prevádzkovateľ nemôže prenajať objekt ak vie, že elektrické zariadenia NIE SÚ SCHOPNÉ SPOĽAHLIVEJ A BEZPEČNEJ PREVÁDZKY (za určitých podmienok sa dopúšťame trestného činu všeobecného ohrozenia), ako aj vzniknutá škoda v tejto súvislosti ide na účet obce. V prípade záujmu Vám predložím Správu o periodickej odbornej skúške elektrických zariadení zo dňa 6. 7. 2020 – kde sa dozvieme, že rok sa na odstránení 25 životu nebezpečných závad neurobilo NIČ

4) Hrubým zanedbaním povinností pri správe majetku máme dnes doslova deravú strechu, ktorá nás bude stáť takmer 100 000 €. Zanedbané revízie a obnova elektrických zariadení reálne zoberú z rozpočtu takmer 70 000 €. Priame vstupy obce do akcie HD-SaT nás stoja cca 30 000 € nehovoriac o sekundár-

ných nákladoch na zabezpečenie podujatia.

5) Horehronské dni bez námestia a sprievodných akcií, bez stánkov, bez tradičných jedál... K tomu všetkému v hladisku do 1000 ľudí vrátane účinkujúcich. To reálne znamená cca 700 vstupeniek v obehu. Vstupenky bude možné zakúpiť výlučne cez internet (ticketportal), aby v prípade výskytu ochorenia Covid 19 bolo možné dohľadať návštevníkov. Koľko teda reálne bude v hladisku občanov z Helpy? Nie je to sviatok v prvom rade občanov Helpy?

6) Všetky folklórne festivaly ako Východná, Detva, atď., sú práve kvôli prísny covid opatreniam zrušené, tak prečo tlačíme na „pílu“ aj za cenu sankcií a ohrozenia verejného zdravia?

Koho naozaj zaujíma PRAVDA k danej téme, vypočúje si zvukovú nahrávku, ktorá je na webovej stránke obce z posledného zasadnutia OZ v Helpe, zo dňa 18.6.2021.

Milan Málík

Rozhovory s našimi

Sú nám všetkým dobre známi, sú úspešní a sú naši. V tejto rubrike vám prinesieme zaujímavé a obohacujúce rozhovory s tými, ktorých životný príbeh, názory a vyjadrenia by ste si rozhodne mali prečítať.

Lukáč Kukuľa (78)

Vedúci a dlhoročný člen folklórnej skupiny Chlopi z Helpy

To, že ste celý svoj život zasvätili folklóru a rozvíjaniu tradícií, netreba snáď nikomu v Helpe ozrejmovať. Čo vo Vás prebudilo lásku k folklóru?

Lásku k folklórnym piesňam som prechovával už od detstva. V tom čase bol folklór súčasťou bežného života a preto nebolo nič výnimočné počuť ľudí spievať pri rôznych príležitostiach. Takými boli napríklad kosenie sena, svadby, krstiny... ale každý týždeň sa konali aj ľudové zábavy. Piesne som sa snažil opakovať a naučiť sa tak, aby som ich mohol spievať s ostatnými. Neskôr som ich začal aj zapisovať a zozbieral som ich vyše 200.

Aké boli vaše začiatky?

Do súboru som sa prvýkrát dostal ako 21 ročný po vojencine, keď prišiel do Helpy Svetozár Stračina nahrávať piesne. Na tomto nahrávaní sme sa zúčastnili ja, Paľo Miškov, Margita Bošeflová a Mária Štúberová. Moje ďalšie vystúpenie bolo na súťaži Prix Bratislava, kde nás pozvala spievať pani Mešťanová, ktorá bola osvetárkou. Od tohto vystúpenia som bol už stálym členom súboru, s ktorým sme od vtedy vystupovali na rôznych folklórnych podujatiach na Slovensku, ale aj v zahraničí. Neskôr sa súbor rozišiel, ale na úrad prišla pozvánka na vystúpenie v Spišskej novej Vsi a pani Kemková oslovila nás. Cestou z kostola ma zastavil Pavol Rusnák a rozhodli sme sa obnoviť celú skupinu aby sme sa tohto vystúpenia mohli zúčastniť. Naše vystúpenie na Spišských trhoch so skupinou Chlopi z Helpy zožalo obrovský úspech a od tohto času sme už dostávali množstvo pozvánok na ďalšie vystúpenia.

Ste dlhoročným členom mužskej spevákovej skupiny Chlopi z Helpy. Zvykne sa hovoriť, že medzi chlapmi je to niekedy

ako medzi kohútmi, zvlášť pri takých silných a zameraných folkloristoch, akými Helpiani nespore sú, to musí byť občas aj náročné. Prezradte nám, ako funguje spolupráca medzi chlopmi?

Spolupráca medzi nami funguje veľmi dobre ale je dôležité, aby sme jeden druhého navzájom počúvali. Každý piatok máme skúšku, na ktorej sa zúčastňujú všetci, ak nemajú inú neodkladnú robotu. Chlapom vždy hovorievam: „Keď neskúšaš, tak nechod“. Podľa môjho názoru je spoločná skúška veľmi dôležitá, inak by sme nemohli reprezentatívne vystupovať. V zložení, v ktorom pôsobíme aktuálne, účinkujeme spolu už 18 rokov, aj keď niektorí pôvodní členovia už, bohužiaľ, nie sú medzi nami. Prišli však noví chlopi, našu skupinu sme doplnili ďalšími mladšími členmi, v súčasnosti je nás štrnásť.

V čom vidíte najväčšie výzvy pre folklór u nás doma? Kam by sa mal folklór podľa Vášho názoru posunúť?

Za najväčšiu výzvu považujem ucho-

Lukáč Kukuľa a Rudolf Riapoš

vávanie folklóru medzi mladšími generáciami. Bol by som rád, keby sa k nám pripojila aj mládež tak, aby náš súbor mohol fungovať v budúcnosti aj naďalej.

Ak by ste mali tú možnosť, zmenili by ste niečo vo svojom doterajšom živote folkloristu, speváka?

Určite by som vo svojom doterajšom živote nič nemenil, pretože folklór ma veľmi baví a som rád, že ešte aj v tomto veku môžem spievať a vy-

stupovať.

Nie ste len folkloristom, ale aj vážnym občanom našej obce, eminenciou, ktorú meno je synonymom skúseností, odhodlania, talentu a tvrdej práce. V čom by si podľa Vás mali brať ľudia príklad z dôb minulých, preniesť si to do súčasného života?

Podľa môjho názoru v súčasnosti žijeme vo veľmi unáhlenej dobe. V minulosti ľudia tiež pracovali ťažko, ale mali čas aj na zábavu. V dedine bolo veľa lavičiek, na ktorých sedávali v nedeľu poobede a rozprávali sa, boli viac priateľskí a navzájom si pomáhali. Na jeseň a cez zimu dievčatá vyšívali, priadli, chlapci chodili na priadky a všetci trávili čas spoločne. Myslím si, že v dnešnej dobe už nemajú toľko času si len tak posediť a tieto tradície už tiež zanikli, čo je veľká škoda.

Pre nás – ľudí z Helpy – je byť Helpianom výsada, ktorú si ceníme a korene, ktoré nás k tomuto miestu viažu, sú silné. Čo pre vás znamená byť Helpianom?

V Helpe som sa narodil, bol som pokrstený oženil som sa tu, mám tu rodinu a prežil som tu celý svoj život. Som hrdý na to, že som Helpian.

Ďakujeme za rozhovor.

Autor: Martina Hančinová

Chlopi z Helpy

Predstavujeme Vám

Spoznať krásy čarovného Horehronia len zo sedadla bicykla? Dá sa to! Pre všetkých zanietých cyklistov a cykloturistov je tu novootvorená požičovňa elektronických bicyklov, za ktorou stoja rodáci, mladí, šikovní ľudia – Milan Jankov a Adam Riapoš. Prevádzku MiAda – Požičovňa e-bike – nájdete na námestí našej obce v priestoroch bývalého kaderníctva pri starej fare. Všetci vášniví cyklisti a turisti so záľubou v zážitkových túrach si môžu vybrať z ponuky elektronických bicyklov, ktoré sú k dispozícii nepretržite. Prostredníctvom jazdy na e-bikeu je možné užiť si krásy Horehronia z úplne inej perspektívy, prejsť niekoľkými zaujímavými trasami, ktoré sa nachádzajú v našom okolí. Kopce, vrchy, doliny,

Novootvorená požičovňa e-bikeov MiAda v Helpe

lesné cesty ale aj čistinky ako na dlani – pohodlne, naplno, suverénne. E-bike je čoraz populárnejším a obľúbenejším prostriedkom, ktorý využívajú cykloturisti na celom svete. Táto unikátna technológia predstavuje klasický model bicykla, ktorý prepája spolu s pohonom elektromotora. E-bike, ktorý si zaobstaráte v požičovni MiAda Vás nevyčerpá, ale práve naopak, dodá odhodlanie prekonať nové výzvy, spoznávať nové miesta. Viac informácií o samotných trasách, typoch bicyklov, ale aj kontakty nájdete aj na webovej stránke www.miada-ebike.sk alebo na Facebooku Požičovňa e-bike MiAda. Neváhajte a navštívte požičovňu MiAda čo najskôr!

Fero Latinský

Vyhodnotenie súťaže o najkrajšiu FOTO (FOTO SÚŤAŽ OMP)

Obecný mládežnícky parlament Helpe vyhlásil na svojej Facebookovej stránke, ako aj v minulom čísle Helpianských zvestí, Foto súťaž o najkrajšiu fotku Helpe alebo prírody v jej okolí. Členovia parlamentu všetky zaslané fotografie vyhodnotili a zhodli sa na tom, že víťazom tejto foto výzvy sa stáva Mária Petrisková. Výherca si cenu môže vyzdvihnúť. Veľmi radi by sme sa poďakovali všetkým, ktorí zaslali svoj príspevok do našej súťaže a veríme, že sa v rovnako aktívnom duchu zapojíte aj na budúce.

OMP HELPA

Výherná foto – Mária Petrisková

PLÁNUJETE VÝHODNE KÚPIŤ
ALEBO PREDÁŤ BYT, DOM, POZEMOK?

RÁD VÁM POMÔŽEM

Matúš Oravkin
realitný maklér

📞 0907 409 364

✉ realityoravkin@gmail.com

Z verejných zdrojov podporil

U. fond
na podporu
umenia

Obecná knižnica vďaka podpore z Fondu na podporu umenia získa novú literatúru pre svojich čitateľov.

Mladí objavujú, starší spomínajú

Projekt podporený z Fondu na podporu umenia. Cieľom je vytvoriť podmienky na zachovávanie ľudových remesiel a tradičnej kuchyne. Využiť kapacitu miestnych ľudových výrobcov a pamätníkov na ich sebavyjadrenie prostredníctvom ľudovej tvorivosti v spoločnosti detí a mladých ľudí.